

प्रभाव दैनिक

National Daily

पत्रिका नआएमा, ठेगाना परिवर्तन
भएमा वा अन्य कुनै गुनासो/जिज्ञासा
भएमा निम्न माध्यमबाट हामीलाई
तत्काल सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि.
सिफल-७, काठमाडौं
०१-४३७३५७७, ९७६१८१५४००,
९८४१५५२१७, ९८४१२४६२६९
marketing@prabhav.com

वर्ष १२

अंक ११३

काठमाडौं

बिहीबार, २९ साउन २०२२

Prabhav National Daily

Thursday, 14 August 2025

www.prabhavonline.com

पृष्ठ ८

मूल्य रु. ५१-

भापाको 'बालुवाटार काण्ड'

८०० बिघा सार्वजनिक जग्गा हडप्नेहरु दोषी ठहर

गगन पुरी

- व्यक्तिको नाममा सार्वजनिक जग्गा दर्ता गराउने माओवादी नेता गगन पुरी र कर्मचारीहरु दोषी ठहर
- गगनलाई एक वर्ष कैद र २० लाख स्वेय्याँ जरिवाना
- अन्यलाई तीन महिनादेखि एक वर्षसम्म कैद र १८ हजारदेखि १८ लाख स्वेय्याँसम्म जरिवाना

मण्डल र नासु रुद्रप्रसाद श्रेष्ठलाई सरकारी जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता गरेको अभियोगमा दोषी ठहर गरेको हो । गगन भनिने रेवतराज पुरीलाई एक वर्ष कैद र २० लाख स्वेय्याँ जरिवाना तोकिएको छ । पुरी बाहेककालाई तीन महिनादेखि एक वर्ष कैद सजाय तथा १८ हजारदेखि १८ लाख स्वेय्याँसम्म विगो र जरिवाना तिराउन आदेश दिइएको छ । थाई नभइ आफ्नो नाममा जग्गा नामसारी गरिएका आरोपितहरुले भने सफाइ पाएका छन् ।

उक्त जग्गा खरिद गरेकाहरुको जग्गा जफत भए पनि उनीहरुलाई विगो र जरिवाना नहुने भएको विशेष अदालतका प्रवक्ता कृष्णशरण लामिछानेले प्रभावलाई बताए । अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगले १३ फागुन २०८० मा पुरीसहितका विपक्षीहरुलाई जग्गा हिनामिना काण्डमा मुद्दा दायर गरेको थियो । पुरी, कर्मचारीका परिवारको सदस्यविरुद्ध दायर मुद्दामा फैसला बुधवार आएको हो । सरकारी जग्गामा स्वबासी कायम गरिएकोमा एउटा भ्रष्टाचार मुद्दा दायर भएको थियो । खोला किनाराको जग्गा हालसाविक गरेकोमा अर्को मुद्दा दायर भएको थियो ।

विशेष अदालतका अध्यक्ष टेकनारायण कुँवर र सदस्यहरु मुरारीबाबु श्रेष्ठ र रितेन्द्र थापाको इजलासले भापाका माओवादी नेता गगन पुरीसँगै तत्कालीन नापी अधिकृत शशीकान्त भ्वा, नापी अधिकृत रामदेव मण्डल, सर्वेक्षकहरु सिताराम यादव, विन्देश्वर पञ्ज्याय, विष्णुदेव यादव, रामकुमार दास, गणेशकुमार धिमाल, अमिन ललितकुमार

क्रमशः पृष्ठ २ मा

जेबी योजन

काठमाडौं- विशेष अदालतले भापाको रतुवा र दिपिनी खोला किनारको झण्डै ८०० बिघा सार्वजनिक जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता गर्ने कार्यमा संलग्न नौ जनालाई भ्रष्टाचारी ठहर गरेको छ । व्यक्तिको नाममा दर्ता भएका ती सबै जग्गा जफत हुने फैसला अदालतले बुधवार गरेको फैसलामा उल्लेख छ ।

विशेष अदालतका अध्यक्ष टेकनारायण कुँवर र सदस्यहरु मुरारीबाबु श्रेष्ठ र रितेन्द्र थापाको इजलासले भापाका माओवादी नेता गगन पुरीसँगै तत्कालीन नापी अधिकृत शशीकान्त भ्वा, नापी अधिकृत रामदेव मण्डल, सर्वेक्षकहरु सिताराम यादव, विन्देश्वर पञ्ज्याय, विष्णुदेव यादव, रामकुमार दास, गणेशकुमार धिमाल, अमिन ललितकुमार

क्रमशः पृष्ठ २ मा

स्पन्देही उपनिर्वाचन

बालेनका सल्लाहकार गिरीले थाले घरदैलो, राप्रपाबाट प्रज्ज्वल बुवाको विरासत जोगाउन सक्रिय

- सन्तोष गिरी काठमाडौंका मेयर बालेन्द्र साहको उपस्थितिमा उम्मेदवारी घोषणाको तयारीमा
- दिवंगत सांसद दीपक बोहोरापुत्र प्रज्ज्वल बुवाको विरासत जोगाउन निर्वाचन क्षेत्रभर गाउँमा खानेपानी, शिक्षा, खेलकुदलगायत सामाजिक कामको सञ्जाल फैलाउँदै
- नेपाली कांग्रेस र माओवादी केन्द्रले उम्मेदवार सिफारिस नै गर्न सकेनन्
- एमालेबाट चार जनाको नाम सिफारिस
- असोज २१ मा उम्मेदवार मनोनयन दर्ता, असोज २४ मा अन्तिम नामावली प्रकाशन

सन्तोष गिरी, स्वतन्त्र

प्रज्ज्वल बोहोरा, राप्रपा

गते हुने उपनिर्वाचनका लागि काठमाडौं महानगरपालिकाका मेयर बालेन्द्र (बालेन) साह समूह र राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)ले प्रमुख दललाई टक्कर दिनेगरी प्रचार थालेका पाइएको छ । उपनिर्वाचनका लागि नेकपा एमालेले चार, राप्रपाले छ जना र राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)ले ९ जनाको 'सर्ट लिस्ट' सार्वजनिक गरेका छन् । स्वतन्त्रबाट मेयर बालेनका खाद्य सल्लाहकार सन्तोष गिरी घरदैलो अभियानमा निस्किएका छन् । डडेल्धुरामा अधिल्लोपटक कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवासँग भिडेका सागर ढकालकोसमेत समर्थन लिएर उम्मेदवारी दिने योजनामा गिरी देखिएका छन् ।

एमाले पृष्ठभूमिका उनी रूपन्देहीको तिलोत्तमा नगरपालिका-६ पश्चिम पट्टीका हुन् । ३५ वर्षीय

गिरी एमालेनिकट अनेरास्ववियु रूपन्देहीको सहसचिवसमेत थिए । नेपाल-स्वीस चेम्बर अफ कमर्सका प्रमुख कार्यकारी अधिकृतका रूपमा काम गरिरहेका गिरीले अर्थशास्त्रमा स्नातकोत्तर र कानूनमा स्नातक (एलएलबी) गरेका छन् । उनले स्वतन्त्रबाट धनगढीमा मेयर जितेका गोपी हमालदेखि नेपाल विद्युत् प्राधिकरणका पूर्वप्रमुख कार्यकारी कुलमान घिसिङकोसमेत साथ लिने प्रचार गरेका छन् । काठमाडौंका मेयर बालेनको उपस्थितिमा उम्मेदवारी घोषणा तयारी गरेका उनले रास्वपाकोसमेत आफूलाई साथ गर्नेगरी हाम्रो टिमबाट अगाडि सारिएका उम्मेदवारलाई रास्वपाले सहयोग गर्ने कुरामा हामी विश्वस्त छौं, गिरी भन्छन् ।

दामोदर खनाल

रूपन्देही- रूपन्देही क्षेत्र नम्बर ३ को उपनिर्वाचन नजिकिँदै गर्दा प्रमुख दललाई उम्मेदवार छान्न मुस्किल भइरहेको छ । साना दल र स्वतन्त्र उम्मेदवारले चुनौती घरदैलो थालिसकेका छन् । नेपाली कांग्रेस र माओवादी केन्द्रले उम्मेदवार सिफारिस नै गर्न सकेका छैनन् । कात्तिक १७

प्रज्ज्वलको प्रचार लोभलाग्दो, एमालेको साथ पाउनेमा ढुक्क

यता राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी (राप्रपा)बाट प्रज्ज्वल बोहोरा आफ्ना दिवंगत बुवा दीपक बोहोराका विरासत थाम्न भन्दै सक्रियता देखाउन थालेका छन् । एमालेको सहयोगमा निर्वाचन जितेका बोहोरा विकासप्रेमी नेताका रूपमा परिचित थिए । निर्वाचन घोषणापूर्व नै घरदैलोमा सक्रिय देखिएका प्रज्ज्वलले उपनिर्वाचन घोषणापछि आफ्नो सक्रियता अझ बढाएका छन् । गाउँमा खानेपानी, शिक्षा, खेलकुदलगायत सामाजिक काममा उनी व्यस्त देखिन्छन् । निर्वाचन क्षेत्रभर ३६ वडा छन् । सबै वडामा उनले आफ्नो कार्यक्रमको सञ्जाललाई फैलाएका छन् । यो क्षेत्र सुरक्षित पार्न राप्रपाले दीपकका दुई छोरा प्रज्ज्वल र गौरवसहित छ जनालाई उम्मेदवारका लागि सिफारिस गरेको छ । हालै रूपन्देहीमा बसेको जिल्ला कार्यसम्मदान

समिति बैठकले पार्टी केन्द्रीय सदस्यद्वय वसन्तविक्रम शाही, स्वाती थापा, रूपन्देही अध्यक्ष सागरप्रताप राणा, स्व. बोहोराका छोराहरु गौरव, प्रज्ज्वल र जिल्ला नेता दीपक मल्लिकको नाम सिफारिस गरेको हो । अधिल्लो निर्वाचनमाभै एमालेले यसपटक पनि आफ्नो दललाई सहयोग गर्नेमा राप्रपा ढुक्क देखिन्छ । गत मंगलबार भैरहवामा राप्रपा रूपन्देही क्षेत्र नं ३ को आयोजनामा भएको क्षेत्रीय कार्यकर्ता भेलामा राप्रपा अध्यक्ष राजेन्द्र लिङ्देनले यसमा ढुक्क रहन कार्यकर्तालाई ढाडस दिए । एमालेसँग विगतको सहकार्य पाँच वर्षका लागि भएको उल्लेख गर्दै लिङ्देनले भने, 'हिजो दीपक दाइको जितमा एमाले कार्यकर्ताले साथ दिनुभयो यसपटक पनि सहयोग गर्नुहुने छ, भने विश्वास छ ।'

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भः वैदेशिक रोजगार

इजरायल जान छनोट भएका केयर गिभरको स्वास्थ्य परीक्षण हुँदै

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- इजरायलले दीर्घकालीन स्याहार केन्द्रको सहायक कामदार (केयर गिभर) का रूपमा जानका लागि छनोट भएका दोस्रो लटका उम्मेदवारको स्वास्थ्य परीक्षण गराउन अनुरोध गरेको छ । त्यहाँको जनसंख्या, आप्रवासन तथा सीमा प्राधिकरण (पिवा)ले तोकिएका १४० जनाको स्वास्थ्य परीक्षण माग गरेको वैदेशिक रोजगार विभागले सूचनामार्फत जानकारी दिएको छ ।

स्वास्थ्य परीक्षण गराउनुपर्ने सूचीमा १०० जना महिला र ४० जना पुरुष रहेका छन् । पहिलो लटका उम्मेदवार लमसकन लागेकाले दोस्रो लटकाहरुलाई तयारी अवस्थामा राख्न स्वास्थ्य परीक्षण गर्न भनिएको विभागका जितुजी शाखा हेर्ने निर्देशक गिरिराज ज्ञवालीले बताए । 'उनीहरुको मेडिकल र पिडिओटी हुँदा नहुँदै पहिलो लटको सबैजना उडिसकलान् । उताबाट भनेको वेला उपलब्ध गराइदिनुपर्छ हामीले,' ज्ञवालीले भने । उम्मेदवारलाई पाँच समूहमा विभाजन गरी आफ्नो क्रम संख्याअनुसार तोकिएको संस्थामा

स्वास्थ्य परीक्षण गराउन भनिएको छ । क्रम संख्या एक देखि २८ ले क्रिस्टल डाइग्नोस्टिक प्रालि, २९-५६ ले ह्याम्स अस्पताल, ५७-८४ ले स्टार अस्पताल, ८५-११२ ले मनमोहन मेडिकल कलेज तथा शिक्षण अस्पताल र ११३-१४० ले नेपाल मेडिसिटी अस्पतालमा उल्लेख छ । परीक्षण आज साउन २९ गते गराउनुपर्ने भनिएको छ । स्वास्थ्यपरीक्षणमा उत्तीर्ण भएपछि पूर्वप्रश्न अभिमुखीकरण (पिडिओटी) तालिम दिइन्छ, र इजरायलका रोजगारदाताबाट करार सम्झौता आउने क्रम सुरु हुन्छ । इजरायलमा श्रमिकको मागअनुसार

नामावली आउने भएकाले बाँकी रहेकाहरुको नामावली प्रकाशन गर्दै जाने भनिएको छ । २०८१ असार ११ गतेको विज्ञापनमा चार हजार २४ जनाले अनलाइनमार्फत फाराम भरेका थिए । तीमध्ये तीन हजार ४६१ वटा आवेदन स्वीकृत भएको थियो । त्यसपछि परीक्षण गराउनुपर्ने सूचनामा ११२ जना छनोट भएका थिए । उनीहरुमध्ये पहिलो लटका एक हजार जनाको स्वास्थ्य परीक्षण गर्दा ९२३ जना सफल भएका थिए भने चार जना पिडिओटीमा अनुपस्थित भएका थिए । यसर्थ पहिलो चरणमा ९१९ जना छानिएका थिए ।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

अबुधाबीमा वैधानिकीकरण सेवा नियमित बनाइँदै

काठमाडौं (प्रस)- संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई)मा कार्यरत नेपाली श्रमिकको वैधानिकीकरण श्रम स्वीकृति सेवा यही अगस्त १८ तारिखबाट नियमितरूपमा हुने भएको छ । हाल युएईको अबुधाबी इमिरेट्समा कार्यरत नेपालीहरुले मात्र यो सेवा पाउने युएईस्थित नेपाली राजदूतावासले जारी गरेको सूचनामा जनाइएको छ । श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले जारी गरेको निर्देशिका अनुसार सन् २०२४ को सेप्टेम्बर ३० सम्म रोजगारीका लागि भिसा प्राप्त भई युएईमा कार्यरत नेपाली श्रमिकलेमात्र वैधानिक हुन पाउने सूचनामा उल्लेख छ । गैरकानुनीरूपमा रहेका श्रमिकको श्रम स्वीकृति र कानुनी मान्यता नहुँदा विभिन्न सेवा सुविधाबाट वञ्चित हुने गरेकाले जुनसुकै तवरबाट वैदेशिक रोजगारीमा गएका श्रमिकलाई सरकारले सहयोग गर्नुपर्ने नीतिअनुसृत यो प्रक्रिया थालिएको मन्त्रालयले बताउँदै आएको छ । मन्त्रालयले त्यहाँ अवैधानिकरूपमा कार्यरत श्रमिकको वैधानिकीकरणका लागि निर्देशन दिएसँगै दूतावासले गत साउन १ गतेबाट प्रत्येक महिनाको पहिलो र तेस्रो शनिवार सेवा दिइने जनाएको थियो । अब भने उक्त सेवा नियमित बनाइने भएको छ । सूचनाअनुसार श्रमिकहरुले उक्त सेवा सोमवारदेखि शुक्रवारसम्म अपराह्न २ देखि ३ बजेसम्म दिइने जनाइएको छ । अन्य इमिरेट्सको हकमा भने सूचना प्रकाशन भएपछि सेवा दिइने दूतावासको सूचनामा उल्लेख छ ।

जनहितमा जारी सन्देश

सुरक्षित रहौं रोकथाम गरौं नियन्त्रण गरौं

डेगी रोग डेगी माइसबाट संक्रमित एडिज जातको लामखुटेको टोकाईबाट मात्र सर्दछ ।

शरीर मात्र पानी जम्मा भएको भौडामा पनि यो लामखुटेले फुल पाउँछ र यसको बुद्धि विकास हुन्छ ।

डेगीको लक्षणहरु उच्च ज्वरो आउनु, जोर्नी र मांशपेशीहरु, आँखाको गेडी र टाउको बेस्सरी दुख्नु, शरीरमा राता बिमिहरु आउनु, वाक्वाकी लाग्नु वा वाक्ता हुनु आदी हुन् ।

डेगीबाट बच्ने उपायहरु

एडिज जातको लामखुटेले दिनको समयमा टोकदछ । त्यसमाथि पनि बिहान र साँझको समयमा टोके सम्भावना बढी भएकोले सो समयमा थप सचेत हुने ।

आफ्नो घर वरिपरि, कार्यस्थल र सार्वजनिक ठाउँहरूमा पानी जम्न नदिने । पानी राख्ने भाँडालाई लामखुटे नछिर्ने गरि राख्ने छोपेर राख्ने ।

दिउँसो पनि लामखुटे भगाउने घुप बाल्ने र लामखुटेको टोकाईबाट बच्ने मलम लगाउने ।

घरको ड्याल टोकाकामा लामखुटे नछिर्ने जाली हाल्ने ।

बिहान, दिउँसो, राती जुनसुकै बेला कुल लगाएर मात्र सुत्ने ।

पुरै शरीर ढाक्ने लुगा लगाउने ।

लामखुटेले फुल पार्न सक्ने संभावित घर भित्र र वरपरका पानी जमेको ठाउँहरू र पानी राख्ने भाँडाहरू खोजी खोजी सफा गरी र लामखुटेको फुल नष्ट गरी ।

प्रभाव दैनिक | www.prabhavonline.com | प्रभाव पब्लिकेसन प्रा.लि. काठमाडौं-७, सिफल, काठमाडौं

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

भूमिहीनमाथि भोटको राजनीति

मंगलबार प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले १२ लाखभन्दा बढी भूमिहीनलाई चाँडोभन्दा चाँडो लालपुजा बाँडेर इतिहास रचन निर्देशन दिए। यो निर्देशनको उद्देश्य प्रस्टै देखिन्छ- भूमिहीनलाई लोभ्याउनु। सुकुम्बासीलाई जमिनको लालपुजा बाँड्ने लोभ सरकारमा बस्नेहरूले यसरी नै बाँड्ने गर्छन्। यसअघि सरकारको नेतृत्व गरेका दलका नेताहरूले पनि बेलाबेला लोभ देखाएका हुन्। तर यो समस्या सुल्झ्ने अवस्था देखिँदैन।

प्रस्टै छ, सुकुम्बासी को हनु को हैनन् भन्ने विधि जाँच्ने प्रविधि नेपालमा छैन। प्रशस्त जमिन भएकै मानिसहरू पनि नयाँ ठाउँको लालपुजा पाइने आशमा सुकुम्बासी बनेका घटना बेलाबेला सार्वजनिक भएकै हो। यस्तो घटनाले वास्तविक सुकुम्बासी भने पीडामा परेका छन्। फेरि जमिन पाउन सजिलो पनि छैन। जमिनका लागि सरकारी वन फाँड्नुपर्छ। यो वन कानुनविपरीत हुन जान्छ। यसका लागि वैज्ञानिक बन्दोवस्ती मालपोत पनि सक्षम देखिँदैन। अझ भूमि समस्या समाधान आयोग आफैँ कर्मचारी नभएर समस्यामा परेको देखिन्छ।

१२ लाखभन्दा बढीलाई लालपुजा बाँड्नेगरी गठन भएको आयोगलाई न त पुगो कर्मचारीको सुविधा छ न त प्रविधिको। त्यसैले बाँके बर्दियाबाहेक धेरै ठाउँमा दिने जमिनको दुंगो लागेको छैन। कार्यकर्ता भर्ती केन्द्र बनेको आयोगका जिल्ला समितिमा कसको मान्छे हान्ने भन्ने हानथाप छ। यसरी जग नै नहालेको आयोगको वार्षिक समीक्षामा ओलीले छुमन्तरमा काम सकिनेभन्ने गरी काम चाँडो सक्न निर्देशन दिए। निर्देशन दिन निकै सजिलो छ। तर वातावरण यति विग्रिएको अवस्था छ कि भूमि समस्या समाधानका लागि बनेको भूमि विधेयक शक्तिशाली सरकारकै सांसदहरूले पारित गर्न सकेका छैनन्।

अहिले सरकारमा एमाले र कांग्रेस छ। एमालेको मन्त्री बलराम अधिकारीले अघि बढाएको विधेयक अहिले कांग्रेसले अड्काएर राखेको छ। कारण प्रधानमन्त्री ओलीकै गतिविधिसा शंका छ उसलाई। नेताहरू 'म कुटेजस्तो गर्छु, तिमी रोएजस्तो गर' शैलीमा भूमिहीनमाथि राजनीति गर्दै छन्। अहिलेको आयोगका पदाधिकारीको म्याद जम्मा तीन वर्षको हो। लगभग एक वर्ष त पदाधिकारीले पूरा गरिसकेका छन्। अबको दुई वर्षमा आयोगले यो काम गर्नसक्ने सम्भावना न्यून देखिन्छ।

अझ नेपालको राजनीति कति बेला के हुन्छ पत्तो हुन्न। सरकार फेरिए पदाधिकारी पनि फेरिन्छन्। अनि त कामको सुरुआत फेरि शून्यबाट। यसरी नै राजनीतिक दलका नेताहरूले हरेक चुनावमा आफ्नो भोट सुरक्षित पार्न लालपुजाको आश देखाउँछन्। प्रधानमन्त्री ओलीले मंगलबार यसरी नै मतदाता लोभ्याउन लालपुजाको सपना देखाएका हुन्।

डा. रणबहादुर शाहा

विश्वभरका धेरै देशहरूले नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षताको प्रवर्द्धन, विकास र विस्तार गर्ने सम्बन्धमा छुट्टाछुट्टै वा संयुक्तरूपमा उपयुक्त नीति, योजना, कार्यक्रम, परियोजना निर्माण गरेर अधिकार प्राप्त संस्थामार्फत सफलतापूर्वक आ-आफ्ना नागरिकहरूलाई सस्तो, दिगो, भरपर्दो तथा स्वच्छ ऊर्जाको पहुँच सुनिश्चित गराई सामाजिक न्यायसहितको आर्थिक विकास गर्न सफल भएका छन्। नेपालमा पनि हालैका वर्षहरूमा यी सबै पक्षहरूको सिकाइबाट कानुनबाटै सबल संस्था स्थापना गरी सरोकारवालाहरूको निकट समन्वय, सहकार्यमा नवीकरणीय ऊर्जा तथा ऊर्जा दक्षताका सबल पक्षहरूको अवलम्बन गर्दै अगाडि बढ्ने प्रयास भइरहेको छ।

नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षताले देशमा आर्थिक वृद्धि, ऊर्जा सुरक्षा, ऊर्जाको स्रोतहरूको विविधीकरण र जलवायु परिवर्तनमा योगदान पुऱ्याउँछन्। विश्वभरका विभिन्न समुदायहरू यी दुवै क्षेत्रको प्रवर्द्धन तथा विस्तार गर्न आवश्यक नीति, योजना, कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू कार्यान्वयन गरी पहिले नै अभ्यस्त भएको पाइन्छ। नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षताका गतिविधिहरूबीचको घनिष्ठ सम्बन्धले अझ बढी लाभ प्रदान गर्न सक्छन्, जसका लागि राज्यले दुवै पक्षको प्रवर्द्धन र विस्तारयोग्य नीति, योजना, कार्यक्रम तथा परियोजनाहरू कार्यान्वयन गरी एक-आपसको तादम्यताबाट अधिकरूपमा लाभ लिन सकिने सम्भावनाहरू छन्।

ऊर्जा दक्षता भन्नाले थोरै ऊर्जा प्रयोग गरेर बढी मात्रामा काम गर्नु हो। यसको अर्थ ऊर्जाको स्रोतहरूको प्रयोग गर्दा त्यस्तो उपकरण तथा विधि अपनाइन्छ, जसले कम ऊर्जा खर्च गरेर पनि राम्रो नतिजा हासिल गर्दछ। त्यसैगरी, नवीकरणीय ऊर्जा भन्नाले त्यस्ता स्रोतहरूलाई जनाइन्छ, जुन प्राकृतिकरूपमा पुनः प्राप्त हुन्छन् र कहिल्यै सकिँदैनन्। सरल भाषामा, ऊर्जा दक्षता भन्नाले चुहावट घटाएर वाल्टनलाई सानो बनाउनु हो भने नवीकरणीय ऊर्जा भनेको वाल्टनलाई सफा पानी अर्थात् स्वच्छ ऊर्जाले भरिनुजस्तो हो। नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षता, भविष्यको दिगो र भरपर्दो ऊर्जाका लागि महत्त्वपूर्ण घटकहरू हुन्, जसलाई 'जुम्प्याहा स्तम्भहरू' पनि भनिन्छ।

ऊर्जा दक्षताले ऊर्जाको मागमा कमी ल्याउने र नवीकरणीय ऊर्जाले स्वच्छ ऊर्जाको आपूर्ति बढाउने हुँदा दिगो ऊर्जा प्रणालीमा अझ छिटो र प्रभावकारीरूपमा ऊर्जा रूपान्तरणको प्राप्ति हुन्छ। नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षताबीचको तादम्यताबाट देहायबमोजिम कायम हुने गर्दछ:

समयमा तादम्यता

ऊर्जा दक्षताको ऊर्जा-वचत क्षमता छोटोदेखि मध्यम अवधिमा प्रभावकारी हुन्छ, तर यो अनन्तकालसम्म सम्भव हुँदैन। त्यसैले, अल्पकालमा ऊर्जा आपूर्ति गर्न र दीर्घकालमा अवसर विस्तार गर्न नवीकरणीय ऊर्जाको आवश्यकता पर्दछ।

आर्थिक तादम्यता

अधिकांश अध्ययनहरूले ऊर्जा दक्षतामा ऊर्जा उत्पादन गर्ने प्रविधिहरूको तुलनामा ऊर्जाको सवैभन्दा कम लागत लागेको देखाएका छन्। साथै, नवीकरणीय ऊर्जाका प्रविधिहरू परम्परागत तथा आयातीत ऊर्जा उत्पादन प्रविधिहरूसँग लागतको आधारमा प्रतिस्पर्धा गर्न सक्षम छन्। तसर्थ, एकै समयमा दुवै समाधानहरू प्रयोग गर्दा ऊर्जा प्रणालीको समग्र लागत कम गर्न सकिन्छ। यसबाहेक विभिन्न क्षेत्रमा लगानी र रोजगारी सिर्जना गरेर आर्थिक वृद्धि हासिल गर्न सकिन्छ।

भौगोलिक तादम्यता

नवीकरणीय ऊर्जाको सम्भाव्यता भौगोलिक अवस्थामा निर्भर हुन्छ, जसका अधिकांश ऊर्जा दक्षताका समाधानहरू स्थान-विशिष्ट हुँदैनन्। तसर्थ, उपयुक्त नवीकरणीय ऊर्जाको सम्भाव्यता नभएका स्थानहरूमा ऊर्जा दक्षताले ऊर्जाको मागमा कमी ल्याई न्यूनतम नवीकरणीय वा उपलब्ध अन्य ऊर्जाबाट आपूर्ति गरी तादम्यता कायम गर्न सकिन्छ।

विद्युत्शक्ति प्रणाली तादम्यता

प्रसारण प्रणालीको भारमा ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाको प्रभाव समयको साथ भिन्न हुन्छ। उदाहरणका लागि गर्मीको समयमा ऊर्जा दक्षताले भार कम गर्न सक्छ र नवीकरणीय ऊर्जा प्रविधिहरूले बाँकी भार पूरा गर्नसक्छन्। साथै, तिनीहरूले आपूर्तिको स्रोतहरू विविधीकरण गरेर प्रसारण प्रणालीलाई थप विश्वसनीय बनाउन मद्दत गर्दछन्।

नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षतालाई संयुक्तरूपमा कार्यान्वयन गर्दा कूल ऊर्जाको माग घटाउने, कूल राष्ट्रिय ऊर्जा खपतमा नवीकरणीय ऊर्जाको हिस्सा बढाउने, ऊर्जा उत्पादनको लागतमा कमी ल्याउने, ऊर्जा स्रोतहरूको विविधता वा सम्मीश्रण सुनिश्चित गरी प्राकृतिक प्रकोपमा अनुकूलन हुन मद्दत गर्ने, ऊर्जा प्रणालीको समग्र सुरक्षामा अभिवृद्धि गर्ने, ऊर्जाको मूल्य घटाएर, लगानीबाट रोजगारी सिर्जना गरी राष्ट्रको आर्थिक वृद्धिमा टेवा पुऱ्याउने तथा विश्वव्यापी कार्वन कटौती गरी जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणमा ठूलो भूमिका खेल्नसक्छ। नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षताबीच तादम्यता कायम गर्न विश्वव्यापी अनुभवका आधारमा देहायबमोजिमको रणनीति बनाई संयुक्तरूपमा लागू गर्नुपर्ने हुन्छ:

ऊर्जाको मागमा कमी ल्याउने रणनीति

ऊर्जा दक्षताले कम ऊर्जाको प्रयोगबाट समान परिणाम प्राप्त गर्न काम गर्दछ। यो विभिन्न उपायहरूमार्फत प्राप्त गर्न सकिन्छ। ऊर्जा दक्षतायुक्त उपकरणहरूको प्रयोग गरेर, भवन निर्माणमा इन्सुलेसनको प्रयोग गरेर, औद्योगिक प्रक्रियाहरू अनुकूलन गरेर, विद्युतीय गाडीको

प्रयोग गरेर आदि तरिकाबाट ऊर्जाको मागमा कमी ल्याउन सकिन्छ।

यसरी ऊर्जा दक्षताले समग्र ऊर्जाको माग घटाएर, बाँकी ऊर्जाको आवश्यकता नवीकरणीय ऊर्जाबाट पूरा गर्न सहज बनाउँछ। यसले नवीकरणीय ऊर्जा प्रणालीमा छिटो रूपान्तरण गर्दै कार्वन कटौती (डि कार्बोनाइजेसन) को समग्र लागत घटाउन मद्दत गर्दछ।

ऊर्जाको आपूर्तिमा वृद्धि गर्ने रणनीति

सौर्य, वायु, जलस्रोत, तथा भू-तापीयजस्ता नवीकरणीय ऊर्जा प्रविधिहरूले परम्परागत-जीवाष्प इन्धन तथा आयातीत ऊर्जाको विकल्प प्रदान गर्दछन्। यी ऊर्जाहरू प्राकृतिकरूपमा उपलब्ध हुने, स्वच्छ तथा प्रदूषणरहित हुन्छन्। नवीकरणीय ऊर्जा, ऊर्जा दक्षतासँग संयुक्त प्रयोग हुन्छ, नवीकरणीय ऊर्जाको बढ्दो आपूर्तिले अधिक सुरक्षित र किफायती ऊर्जा प्रणालीको सुनिश्चित गर्न सक्छ।

उपयुक्त नीति तथा प्रविधिको उपयोग गर्ने रणनीति

भविष्यमा दिगो ऊर्जा हासिल गर्न ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जा प्रविधि दुवैमा निरन्तर नवीनता अपरिहार्य छ। यसका अलावा, उपयुक्त नीतिहरू, निरन्तर नवीनतम प्रविधिहरूको उपयोग तथा त्यससम्बन्धी सहज नीति निर्माण गरी दुवै पक्षलाई प्रोत्साहित गरेर सकारात्मक प्रतिक्रिया लुप सिर्जना गर्दै एकापसमा तादम्यता कायम गर्न आवश्यक हुन्छ।

पर्याप्त रणनीतिक सुधार

उपयुक्त रणनीति दैनिक दिनचर्या र जीवनशैलीको मूल्यांकनको साथ सुरु हुन्छ, ताकि तिनीहरूको मागसँग मिलाउन गर्न सकियोस्। यसको परिणामले आवश्यकतामा कमी ल्याउन, प्रतिस्थापन गर्न र अनुकूलनका लागि सक्षम हुन प्रेरित गर्दछ। यसरी भविष्यमा दिगो ऊर्जा हासिल गर्न ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जा प्रविधि दुवैमा तादम्यता कायम गर्न ऊर्जाको उपयोग गर्ने निकायहरूलाई ऊर्जाको आवश्यकतामा कमी ल्याउन, प्रतिस्थापन गर्न र अनुकूलनका लागि सक्षम हुन प्रेरित गर्ने उपयुक्त रणनीति बनाई कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ।

नवीकरणीय ऊर्जा तथा ऊर्जा दक्षताबीचको तादम्यता कायम गर्न सकिने विभिन्न उपायहरू छन्। ऊर्जा आपूर्ति शृंखलाको प्रत्येक चरण (प्राथमिक ऊर्जाको स्रोतदेखि उपयोगसम्म) मा चुहावटहरू हुन्छन्। तसर्थ, ऊर्जा आपूर्तिको हरेक चरणमा समग्र प्रणालीको दक्षता बढाउने प्रचुर सम्भावना रहन्छ। नवीकरणीय ऊर्जा, भार केन्द्रको नजिकै हुने, थर्मल ऊर्जा रूपान्तरणको आवश्यकता नपर्ने र धेरै दूरीमा प्रसारण गर्न नपर्ने साथै स्वयं कुशल हुनुले यसबाट अधिक मात्रामा प्राथमिक ऊर्जा उपलब्ध हुन्छ। विकेन्द्रीकृत नवीकरणीय ऊर्जाको प्रयोगले सम्भावित चुहावटहरू पनि कम गर्दछ। प्रकाश उत्सर्जन डायोड लिड बल्ब ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाबीच तादम्यता सिर्जना गर्न प्रमुख उदाहरण हो, जसले परम्परागत इन्केन्डिसेन्ट बल्बको तुलनामा छुट्टै आठ गुणा अधिक कुशलतापूर्वक समानस्तरको प्रकाश उपलब्ध गराउँछ।

त्यसैगरी, जैविक ऊर्जामा आधारित सुधारिएको चुलो तथा नवीकरणीय ऊर्जामा आधारित विद्युतीय चुलोहरू, यी दुवै पक्षमा प्रभाव पार्ने प्रविधिहरू हुन्। परम्परागत चुलोको तुलनामा सुधारिएको चुलोले दुई/तीन गुणा अधिक कुशलतापूर्वक समानस्तरको खाना पकाउने ऊर्जा उपलब्ध गर्दछ, जुन वातावरणमैत्री हुनुका साथै आधुनिक तथा स्वच्छ पनि हुन्छ। त्यसैगरी, विद्युतीय चुलोबाट पनि परम्परागत चुलोको तुलनामा दुईदेखि छ गुणा बढी कुशलतापूर्वक समानस्तरको खाना पकाउने सेवा प्राप्त गर्न सकिन्छ, जुन तुलनात्मकरूपमा सवैभन्दा स्वच्छ र आधुनिक पनि छ।

यातायात क्षेत्रमा आन्तरिक दहन इन्जिन सवारीसाधनको सट्टा विद्युतीय सवारीसाधनको प्रयोगले दुईदेखि चार गुणा बढी कुशलतापूर्वक समानस्तरको यातायात सुविधा प्राप्त हुन्छ। यसरी परम्परागत इन्जिनको तुलनामा नवीकरणीय ऊर्जामा आधारित विद्युतीय सवारीसाधनले यातायात क्षेत्रलाई कम कार्वन उत्सर्जन वा शून्य कार्वन अवस्थामा पुऱ्याउन ठूलो मद्दत गर्दछ। तापीय पम्पजस्ता प्रविधिले ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाबीच प्राविधिक र आर्थिक तालमेल गर्दछ। तापीय पम्पले औद्योगिक र व्यावसायिक भवनहरूका लागि आवश्यक समानस्तरको ताप मात्र परम्परागत चोइलरको तुलनामा चार/पाँच गुणा अधिक कुशलतापूर्वक पूरा गर्दछ। यदि, यसलाई नवीकरणीय ऊर्जा आपूर्तिको साथ उपयोग गरेमा समग्र प्रणाली दक्षता अधिक कुशल विद्युत् उत्पादन र प्रसारणको कारण अझ बढी हुन्छ।

खुद-शून्य ऊर्जा भवन अर्को उदाहरण हो, जसमा ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाको संयोजनबाट खासगरी व्यावसायिक भवनहरूमा भवनबाट हुने वार्षिक नवीकरणीय ऊर्जा र भवनमा ग्रीडबाट प्राप्त हुने वार्षिक ऊर्जावरावर हुनेगरी डिजाइन भएको भवन खुद-शून्य ऊर्जा भवन हो।

यस्ता भवनहरूमा उच्च दक्षता भएका उपकरणहरू, उपयुक्त इन्सुलेसनयुक्त निर्माण सामग्रीसहित उचित तापीय, भेन्टिलेसन तथा एयर कण्डिसनिङ प्रणालीको सुनिश्चित गरिएको हुन्छ। परम्परागत व्यावसायिक भवनको तुलनामा यस्ता भवनहरू ३० देखि ८० प्रतिशतसम्म ऊर्जा कम गर्न सक्षम भएको पाइन्छ।

नवीकरणीय ऊर्जा तथा ऊर्जा दक्षताको संयुक्त कार्यान्वयनको सम्भावना ऊर्जा दक्षताका विभिन्न उपायहरू र नवीकरणीय ऊर्जाका सम्भावनाहरूको द्रुत विकास र विस्तारबाट समग्र ऊर्जा प्रणालीमा नवीकरणीय ऊर्जाको हिस्सामा थप वृद्धि र ऊर्जा दक्षतामा अधिक छिटो सुधार हुन्छ। सन् २०१५ मा अन्तर्राष्ट्रिय नवीकरणीय ऊर्जा एजेन्सीको एक अध्ययनले नवीकरणीय ऊर्जा मार्गीकरण र ऊर्जा दक्षताका उपायहरू छुट्टाछुट्टै र संयोजनमा कार्यान्वयन गर्दाको अनुभव प्रस्तुत गरेको थियो। यसअनुसार सन् २०३० सम्म छुट्टाछुट्टै कार्यान्वयन गर्दा नवीकरणीय ऊर्जाबाट ऊर्जा वचत पाँचदेखि १० प्रतिशत, ऊर्जा दक्षताबाट ऊर्जा वचत नौदेखि १९ प्रतिशत पाइयो भने संयुक्तरूपमा कार्यान्वयन गर्दा १९-२५ प्रतिशतसम्म ऊर्जा वचत भएको पाइयो।

सो एजेन्सीका अनुसार ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाका उपायहरूले विश्वव्यापी तापमान वृद्धिलाई पूर्वऔद्योगिक स्तरभन्दा दुई डिग्री सेल्सियस तल सीमित गर्न आवश्यक कार्वन कटौतीको लगभग ९० प्रतिशतसम्म प्राप्त गर्नसक्छ। यसका लागि ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाका उपायहरूको संयुक्त कार्यान्वयनले विश्वव्यापी कार्वन कटौती तथा जलवायु परिवर्तन न्यूनीकरणमा ठूलो भूमिका खेल्छ। यसरी ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाका उपायहरूको संयुक्त कार्यान्वयन गर्ने सम्भावना भएता पनि यसको तादम्यताको अवसर देशअनुसार फरक-फरक हुन्छ। देशअनुसार ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाको तादम्यतामा ऊर्जा माग संरचना, माग वृद्धिदर, जलवायुको अवस्था, स्थानीय स्रोतसाधनको उपलब्धतालागयतले फरक पर्न सक्छ।

निष्कर्ष

विश्वभरका धेरै देशहरूले नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षताको प्रवर्द्धन, विकास र विस्तार गर्ने सम्बन्धमा छुट्टाछुट्टै वा संयुक्तरूपमा उपयुक्त नीति, योजना, कार्यक्रम, परियोजना निर्माण गरेर अधिकार प्राप्त संस्थामार्फत सफलतापूर्वक आ-आफ्ना नागरिकहरूलाई सस्तो, दिगो, भरपर्दो तथा स्वच्छ ऊर्जाको पहुँच सुनिश्चित गराई सामाजिक न्यायसहितको आर्थिक विकास गर्न सफल भएका छन्। नेपालमा पनि हालैका वर्षहरूमा यी सबै पक्षहरूको सिकाइबाट कानुनबाटै सबल संस्था स्थापना गरी सरोकारवालाहरूको निकट समन्वय, सहकार्यमा नवीकरणीय ऊर्जा तथा ऊर्जा दक्षताका सबल पक्षहरूको अवलम्बन गर्दै अगाडि बढ्ने प्रयास भइरहेको छ।

नेपालमा नवीकरणीय ऊर्जाको प्रवर्द्धन, विकास र विस्तार गरी वातावरण संरक्षण गर्ने उद्देश्यका साथ २०५२ सालमा वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रको स्थापना गरिएकोमा सन् २०१८ देखिमात्र ऊर्जा दक्षतामार्फत ऊर्जाको समुचित उपयोग, वचत तथा संरक्षण गर्दै ऊर्जाको पहुँचमा वृद्धि गरी दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्न नवीकरणीय ऊर्जा तथा ऊर्जा दक्षता प्रवर्द्धनका लागि राष्ट्रिय संस्था बनाइएको छ। यसले विश्वव्यापीरूपमा सफल रहेको ऊर्जा दक्षता र नवीकरणीय ऊर्जाको संयुक्त कार्यान्वयन गर्ने प्रयास गरेको छ।

तथापि, यी दुवै पक्षको अधिकार केन्द्रले कानुनीरूपमा अझै प्राप्त गर्न नसकेकाले दीर्घकालमा नेपाल सरकारले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा गरेको प्रतिबद्धता 'सबैका लागि सस्तो, भरपर्दो, आधुनिक तथा स्वच्छ ऊर्जाको पहुँच पुऱ्याउने' लक्ष्य प्राप्त हुनेमा विश्वस्त हुने अवस्था देखिँदैन। संसद्मा विचाराधीन नवीकरणीय ऊर्जा तथा ऊर्जा दक्षता विधेयक, २०८१ ले नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षतालाई कानुनी मान्यता दिएको छ। यो विधेयक पारित भएपछि नवीकरणीय ऊर्जा र ऊर्जा दक्षताको संयोजनमा उपयुक्त नीति, योजना, कार्यक्रम तथा परियोजनामार्फत राष्ट्रिय-अन्तर्राष्ट्रिय स्रोत-साधनहरूको समुचित परिचालन गर्न थप सहज हुने छ।

विगतदेखि नै नेपाल सरकार र विभिन्न दातृ निकायहरूको प्राविधिक तथा आर्थिक सहयोगमा राष्ट्रिय प्रसारण प्रणाली नपुगेको स्थानहरूमा बसोबास गर्ने नागरिकहरूलाई विकेन्द्रीकृत नवीकरणीय ऊर्जामार्फत केन्द्रले स्वच्छ ऊर्जाको पहुँच पुऱ्याउँदै आइरहेको सन्दर्भमा सबै नागरिकलागत व्यावसायिक, औद्योगिक, यातायात तथा कृषि क्षेत्रहरूमासमेत आवश्यक सस्तो, दिगो र आधुनिक ऊर्जाको उपलब्धता सुनिश्चित गर्न ऊर्जा दक्षतालाई समेत संयोजन गरी राष्ट्रले कबोल गरेको राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिबद्धता हासिल गर्दै दिगो ऊर्जा रूपान्तरण गर्नु आजको अपरिहार्य आवश्यकता हो। रासस

(लेखक वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रका उपनिर्देशक हुन्)

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमिकका लागि आवश्यक जानकारी

- वैदेशिक रोजगार विभागबाट श्रम स्वीकृति लिएरमात्र जानुपर्दछ।
- सरकारले खुला गरेका मुलुकहरूबाहेक वैदेशिक रोजगारका लागि जान नहुने देशहरू विभागको वेबसाइटमा हेर्न सकिन्छ।
- १८ वर्ष उमेर पूरा नभई वैदेशिक रोजगारमा जान पाइँदैन। खाडी मुलुकमा जान महिला घरेलु कर्मदारको हकमा २४ वर्ष उमेर पूरा भएको हुनुपर्दछ।
- श्रम स्वीकृति लिएर व्यक्तिगतरूपमा पनि वैदेशिक रोजगारमा जान सकिन्छ।
- वैदेशिक रोजगारमा जानुअघि कम्तीमा १० लाख रूपैयाँ वरावरको विमा गराउनुपर्दछ।
- सरकारबाट स्वीकृति प्राप्त स्वास्थ्य संस्थामा स्वास्थ्य जाँच गराएर मात्र जानुपर्दछ।
- वैदेशिक रोजगारमा प्रस्थान गर्नुअघि पूर्वप्रस्थान अभिमुखीकरण तालिम अनिवार्य लिनुपर्दछ। महिला कामदारले अभिमुखीकरण तालिमका लागि तिरको रकम वैदेशिक रोजगार बोर्डबाट सोधभर्ना पाइन्छ।
- वैदेशिक रोजगारमा जान रोजगारदाता र पठाउने कम्पनीसँग करार गर्नुपर्दछ।
- श्रम स्वीकृतिका लागि करार अवधि तीन वर्षसम्मको भएमा एक हजार ५०० रूपैयाँ र तीन वर्षभन्दा बढीको भएमा दुई हजार ५०० रूपैयाँ कल्याणकारी कोषमा जम्मा गर्नुपर्दछ।
- विभागले तोकेबमोजिम सीपको तालिम लिई सोको प्रमाणपत्र पेस गर्नुपर्दछ।
- वैदेशिक रोजगारमा जाँदा स्वदेशी विमानस्थलको प्रयोग गर्नुपर्दछ।
- म्यानपावर कम्पनीलाई तिरको पैसाको रिसद लिनुपर्दछ।
- सम्बन्धीताबमोजिम रोजगार उपलब्ध नगराएमा कामदार वा निजको आफन्तले विभागसमक्ष क्षतिपूर्तिका लागि उजुरी दिन सक्ने छ।
- कामदारले आर्जन गरेको रकम बैंक वा इजाजत प्राप्त बैंकिङ सेवा प्रदान गर्ने संस्थामार्फत स्वदेश पठाउनुपर्दछ।
- करारबमोजिम सुविधा नपाई कामदार अलपत्र परी स्वदेश फर्काउन परेमा म्यानपावरले नै स्वदेश फर्काउनुपर्ने छ।
- कामदारले भिसाको म्याद, करार अवधि र श्रम स्वीकृतिको म्याद राखिएपछि स्वदेश फर्कनुपर्दछ।

कालिगण्डकीमा बाढी

मुस्ताङको घरपभञ्जो-४ जोमसोमस्थित कालिगण्डकी नदीमा बुधवार दिउँसो बाढीको सतह। वर्षात्का कारण उपल्लो मुस्ताङका शाखा नदी बढ्दा कालिगण्डकी नदीको सतह उच्च भएको हो।

तस्विर: सुन्दरकुमार थकाली/रासस

उपचारका क्रममा कैदीको मृत्यु भएपछि छानबिन समिति गठन

पर्सा (प्रस)- जिल्ला प्रशासन कार्यालय पर्साले नारायणी अस्पतालमा उपचारका क्रममा मंगलवार कैदीबन्दी राहुल साह तुरहाको मृत्यु भएपछि छानबिन समिति गठन गरेको छ। पर्साका प्रमुख जिल्ला अधिकारी गणेश अर्यालको अध्यक्षतामा बसेको सरोकारवाला निकायको बैठकले घटनाबारे विस्तृत छानबिन गरी १५ दिनभित्र जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा प्रतिवेदन पेश गर्ने गरी पर्साका सहायक प्रमुख जिल्ला अधिकारी बाबुलाल रेग्मीको संयोजकत्वमा छानबिन समिति गठन गर्ने निर्णय गरेको हो।

समितिको सदस्यमा पर्सा प्रहरीका सूचना अधिकारी एवं प्रहरी नायब उपरीक्षक किशोर लम्साल, जनप्रतिनिधि जनदिशासाह तुरहा, मृतकका दाजु मकेशसाह तुरहा, मानवअधिकारकर्मी मनकुमारी लामा, नेपाल पत्रकार महासंघ पर्सा शाखाका अध्यक्ष ओमप्रकाश खनाल र नेपाल चिकित्सक संघका प्रतिनिधि रहनेगरी सात सदस्यीय छानबिन समिति गठन गरेको हो। बैठकले मृतकको शव परीक्षणलगायतका अन्य कानुनी प्रक्रिया अगाडि बढाउने पनि

निर्णय गरेको छ। वीरगञ्ज कारागारका प्रमुख खिमराज भुसालका अनुसार कारागारमा कर्तव्य ज्यान मुद्दामा कैद भुक्तान गरिरहेका कैदी साहको मंगलवार बिहान छत्ती दुखे र फुले समस्या देखिएपछि उपचारका लागि नारायणी अस्पतालमा पुर्याइएको थियो। आफन्तहरूले भने पर्साका प्रिजिडले विरामीलाई अन्य अस्पतालमा रेफर गर्नका लागि अनुमति नदिएको आरोप लगाएका छन्। कैदीबन्दी तुरहाको मृत्युपछि आक्रोशित आफन्तले नारायणी अस्पताल वरपर टायर बालेर विरोध प्रदर्शन गरेका थिए।

बागलुङमा बर्खेजात्राको रौनकता

गलकोट (बागलुङ)- असार मासको दबदवे हिलो छुनलाई घिन लाग्यो, पातली नानीलाई फरिया किन्दा छ, विसै रिन लाग्यो। मंगलवार बागलुङ बजारमा नेवारी समुदायले निकालेको रोपाईजात्राका महिलाको भेषमा सजिएका पुरुषले गाएको गीतको अंश हो यो। उनीहरू मुखियाको खेत रोप्न आएका रोपारहरू अवस्थामा सजिएका छन्। केही पुरुषहरू भने बाउसेको भूमिकामा छन्। बागलुङ बजारमा अहिले दैनिकजसो नेवारी समुदायको जात्रा हेर्न पाइन्छ। यहाँको पुरानो नाचमध्येका लाखे, होवा, घोडा, रोपाईजस्ता विभिन्न नाच दैनिकजसो प्रदर्शन भइरहेका बाजार क्षेत्र अहिले गुल्जार छ। घण्टा कणको अघिल्लो दिन लाखेनाच देखाएर सुरु भएको जात्रा आगामी भदौ ११ गतेसम्म चल्ने छ। बर्खेजात्राको रूपमा भने गाईजात्राको दिनबाट लिने गरिएको छ।

नेवारी समुदायको लोपोन्मुख संस्कृतिका रूपमा रहेको नाच पछिल्लो समय बागलुङका नेवार समुदायले संरक्षित गर्दै आएका छन्। बर्खेजात्रा संरक्षणमा युवा पुस्ताले चासो देखाउन थालेपछि विभिन्न नाचहरू थप रोमाञ्चित भएका छन्। बागलुङको बर्खेजात्रा २२९ वर्षभन्दा पुरानो रहेको नेवारी समुदायका जानकार बताउँछन्। बर्खेजात्रा नाचअन्तर्गत पर्ने अन्य केही नाच भने खर्चिला भएकाले देखाउन छोडिएको बताउँदै अहिले लाखे, कटुवाल, रोपाई, जोगी, घोडा, होवालागायत नाचहरू प्रदर्शन गरिने छन्। अहिलेसम्म लाखे, कटुवाल, होवा र रोपाई नाच प्रदर्शन गरिसकेको छ। नेपाल भाषा मंका खलको आयोजनामा अन्य पाँच संस्थाको समन्वयमा बर्खेजात्रा सञ्चालन गरिएको छ। नेवारी संस्कृति संरक्षणमा कठिन भए पनि युवा पुस्ताको सक्रियतामा बर्खेजात्रालाई निरन्तरता दिइरहेको नेपाल भाषा मंका खलका अध्यक्ष जयराम भारीले बताए। 'केही खर्चिला नागानागिनी, शिखारी र थैतर नाच लोप भइसके तर अन्य नाचलाई निरन्तरता दिएका छौं,' भारीले भने, 'युवा पुस्तालाई सक्रिय बनाउँदा सहज भएको छ, नत्र खर्च र व्यवस्थापनका हिसाबले निकै समस्या छ, संस्कृतिको संरक्षणमा नेवारी समुदाय एकजुट बनेको छ।' वि.सं. १८४३ अघि नै बागलुङमा व्यापारको सिलसिलामा नेवार समुदाय आएर बसोबास गरेको लिखित दस्तावेजका आधारमा उक्त नाच नेवार समुदायअन्तर्गत पर्ने स्थानीय काजी श्रेष्ठले बताए। 'शिखारी, थैतर र नागानागिनी नाच बढी खर्चिला भएकाले देखाउन छोडिएको छ, अन्य केही भदौ अर्थात् बर्खेनाच संरक्षित छन्,' उनले भने, 'नेवार जातिका कला संस्कृतिअन्तर्गत धेरै नाच आर्थिक हिसाबले खर्चिला छन्, जुन बचाउने गाह्रो छ, युवा पुस्ताको चासो भएकाले सहज भएकोमात्रै हो।' बर्खेजात्राका कारण बागलुङ बजार क्षेत्रमा रौनक छाएको जनाउँदै श्रेष्ठले बजेट अभावले तीन वर्षमा देखाउने हनुमाननाच नौ वर्षमा देखाइएको बताए। पछिल्लो समय युवाले चासो देखिएका कारण लोप हुन थालेका कतिपय नाच पुनः देखाउन थालिएको उनको भनाइ थियो। नेवार समुदायले अहिले देखाइरहेका भदौ नचहरू अन्य जातजातिले रोचक मानेर हेर्ने गरेका छन्। यस नाचलाई भदौ नच भन्ने गरिएको छ। नेपाल भाषा मंका खलले संयोजन गरे पनि जोगीनाच शाश्वत कल्याण समाजको अगुवाई, कटुवाल, घोडा र रोपाई नाच नेवा ल्याह पत्रको सक्रियतामा देखाइँदै आएको छ। भदौ नचअन्तर्गत लाखे नचपनि भए पनि बर्खे वरपरमा लाखेनाच प्रदर्शन भइरहेको अगुवा नेवार समुदायले बताउँदै आएका छन्। घण्टाकर्ण चतुर्दशीदेखि हरितालिका तीजको दिनसम्म विभिन्न नाच प्रदर्शन भइरहने शाश्वत कल्याण समाजले जनाएको छ। बर्खेनाच बागलुङका सडक, चौक र बस्ती संस्कृतियमा बढ्दा पर्यटन प्रवर्द्धनमा सहयोग पुग्ने देखिएको छ। रासस

कमलामा पुल: १४ वर्षमा पनि अधुरै

सिरहा- कमला नदीमा २०६८ सालमा निर्माण सुरु भएको पक्की पुल अझै अधुरो छ। तीन वर्षमा सम्पन्न गर्ने भनिएको पुल १४ वर्षमा पनि पूरा नहुँदा सिरहा र धनुषाका सर्वसाधारण वर्षायाममा अधिक प्रभावित हुने गरेका छन्। उनीहरूको एकमात्र सहारा डुंगा बनेको छ। सिरहा नगरपालिका-५ का बासुदेव यादव दैनिक गाईबस्तुलाई घाँसपात गर्न नदीपारि जाने गर्छन्। हरेक वर्षासाँगे डराइडराइ नदीपार गर्नुपर्ने उनको दैनिकी छ। 'पानी बढेपछि डुंगा चढ्न पनि डर लाग्छ, तर विकल्प छैन,' उनले भने। सामान्यतया वर्षायामबाहेक अरुबेला काठको सानो पुल प्रयोग हुने गरेको थियो। तर वर्षासाँगे आएको बाढीले काठको पुल बगाएपछि अब डुंगामात्रै एक विकल्प बनेको छ। नदी पार गर्न हलाकी सडक प्रयोग गर्ने यात्रीलाई डुंगा प्रयोगको प्रतिमोटरसाइकल १०० रूपैयाँ

र प्रतिव्यक्ति ५० रूपैयाँ तिर्नुपर्ने बाध्यता छ। कमलामा स्थायी पुल अभावको प्रत्यक्ष असर स्वास्थ्य सेवामा पुगेको छ। सिरहा अस्पतालबाट जनकपुर 'रेफर' गरिएका विरामीलाई घुमाउरो बाटो भएर जानुपर्ने बाध्यता छ। प्रादेशिक अस्पतालका 'मेडिकल सुपरिटेन्डेन्ट' डा सुनिलप्रसाद कुशावाहाका अनुसार पारिपट्टि नदी सिमानाका धनुषावासी विरामीका लागि नजिक भए पनि उनीहरू जनकपुरसम्म जानुपर्ने बाध्यता छ। नदीवारी कोही गम्भीर प्रकृतिका विरामीका लागि लामो र घुमाउरो बाटोबाट हिला गरी लैजाँदा बाटैमा मृत्यु हुनसक्ने सम्भावना छ। सिरहा नगरपालिका-६ का बडाअध्यक्ष इन्द्रजित यादवका अनुसार पुल नहुँदा पैदलयात्रीले बाँसको फड्के गर्ने बाटोबाट नदी पार गर्नुपर्ने अवस्था छ। रासस

कतार/साउदीमा रोजगार कम्पनी: FACILITY SOLUTIONS
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 LT. No. 323784
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकमा	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि कसको तर्फबाट	हालको कामको स्थिति	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख
1	Plaster Work	1	1000	QR	ले.रु.				
2	Labour	2	1000	3C.५33					
3	Ceramic Worker	2	1000	3C.५33					
4	Building Worker	1	1000	3C.५33					

कम्पनी: FAHAD ABDULAI ALSUDAIRI LOGISTICS SERVICES CO.
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 LT. No. 328938
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकमा	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि कसको तर्फबाट	हालको कामको स्थिति	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख
1	HEAVY TRUCKS DRIVER	3	1800	SR	ले.रु.				

अन्तरगत हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ अर्को ५ गते (21st Aug. 2025) मा हुनेछ।

INSPIRE INTERNATIONAL EMPLOYMENT PVT.LTD.
 Airport, Shambhu Marg-4, Kathmandu, Nepal. Phone: (+977) 4112800, Email: inspireintemp@gmail.com

युएडमा रोजगार कम्पनी: NATIONAL SECURITY GUARDS LLC
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 LT. No. 302993
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकमा	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि कसको तर्फबाट	हालको कामको स्थिति	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख
1	Security Guard/guard	28	1200	AED	ले.रु.				

अन्तरगत हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ अर्को ५ गते (21st Aug. 2025) मा हुनेछ।

NOVA INTERNATIONAL PVT. LTD.
 Suroyo Bikrom Chyapali, Marg, Chaudhary, Kathmandu, Nepal. Phone: (+977) 01-4573271, 4573602
 Email: info@novainternational.com.np, Web: www.novainternational.com.np

साउदीमा रोजगार कम्पनी: SAAD DAKHMAN RUMAIH AL-RASHIDI LAND TRANSPORT ESTABLISHMENT
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 LT. No. 329122
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकमा	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि कसको तर्फबाट	हालको कामको स्थिति	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख
1	Loading And Unloading Worker	12	1000	SR	ले.रु.				

अन्तरगत हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ अर्को ५ गते (21st Aug. 2025) मा हुनेछ।

DECENT EMPLOYMENT PVT. LTD.
 KMC-26, Samakhushi, Kathmandu, Nepal, Ph. No: +977-1-4973104, E-mail: info@decent08@gmail.com, Website: www.decentemployment.com.np

साउदीमा रोजगार कम्पनी: INTERNATIONAL JOINT TRANSPORT COMPANY
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 LT. No. 329143
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकमा	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि कसको तर्फबाट	हालको कामको स्थिति	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख
1	Heavy Truck Drivers	2	1800	SR	ले.रु.				

अन्तरगत हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ अर्को ५ गते (21st Aug. 2025) मा हुनेछ।

Elite Gurkhas Overseas Pvt. Ltd.
 Gongabu Town Planning-26 Kathmandu, Nepal, Tel: +977-1-4975567, 4975568, E-mail: proelitegurkhas@gmail.com, Web: www.elitegurkhasoverseas.com

कतारमा रोजगार कम्पनी: START TRADING AND SERVICE
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 LT. No. 329027
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकमा	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि कसको तर्फबाट	हालको कामको स्थिति	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख
1	Cleaner/labourer	0	3	1100	QR				
2	Cleaners(Female)	0	1	1100	QR				

अन्तरगत हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ अर्को ५ गते (21st Aug. 2025) मा हुनेछ।

Euro Tech Consultants Pvt. Ltd.
 Samakhushi, Ktm, Nepal, Tel: +977-1-4357822, Mob. No: 9851021264, 9851084492, 9860568683, 9829113270, 98555059472, 9823176502, 9706899162

साउदीमा रोजगार कम्पनी: SAND ASHBAN KHALAF AL SHAMRI GENERAL CONTRACTING COMPANY
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 LT. No. 329104
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकमा	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि कसको तर्फबाट	हालको कामको स्थिति	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख
1	Construction Labours	2	0	1000	SR				

कम्पनी: SAND ASHBAN KHALAF AL SHAMRI GENERAL CONTRACTING COMPANY
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९
 LT. No. 329102
 पुरा रोजगार रोजगारी मिति: २०८२/०८/२९

क्र.सं.	कामदारको पद	मान रकमा	मासिक तलब	अन्य सुविधा	प्रतिनिधि कसको तर्फबाट	हालको कामको स्थिति	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख	समाप्त भइसकेको तारीख
1	Construction Labours	4	0	1000	SR				

अन्तरगत हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८२ अर्को ५ गते (21st Aug. 2025) मा हुनेछ।

CENTRAL CAPITAL SERVICES PVT.LTD.
 P.O.Box : 6407, Airport, Sinaamangal, Kathmandu, Nepal, Tel : +977-1-4579491/4579492
 Fax : +977-1-4479492, E-mail : info@centralcapitalservices.com, Web : www.centralcapitalservices.com

सिलबन्दी बोलपत्र आह्वानको सूचना
 (सूचना प्रकाशित मिति : २०८२/०४/२९)
 यस कम्पनीको स्वामित्वमा रहेको तपसिलवमा उल्लेखित जग्गा जे जस्तो अवस्थामा छ, सोहि अवस्थामा गोप्य सिलबन्दी बोलपत्रद्वारा विक्री गरिने हुँदा जो जग्गा खरिद गर्न इच्छुक व्यक्ति वा फर्मबाट न्यूनतम प्रति धुर एक लाख नघट्ने गरि अधिकतम आफुले के कति मूल्य तिरी लिने हो मूल्य खुलाई कर्पोर कार्यालय नयाँबानेश्वरमा आफुले कबोल गरेको रकम उल्लेख गरी आवेदन बोलपत्र पेश गर्नुपर्नेछ। यो सूचना प्रकाशन भएको ७ दिन भित्र बोलपत्र कार्यालयमा दर्ता गरि सक्नुपर्ने छ। सूचना प्रकाशन भएको मितिले ७ औं दिन शनिवार तथा सावजनिक विदा परेमा लगत्तै कार्यालय खुलेको दिन पेश गर्न सकिने छ। बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मितिको भोलिपल्ट वा लगत्तै कार्यालय खुलेको दिनको बिहान ११ बजे बोलपत्र दाताहरू वा निजको प्रतिनिधिहरूको रोहबरमा बोलपत्र खोल्नेछ। कबोल गरेको सबैभन्दा बढी रकमको बोलपत्र स्वीकृत गरिने छ। आफुले कबोल गरेको बोलपत्र स्वीकृत भएपछि १ महिनाभित्र जग्गा रजिष्ट्रेसन पास गरि लिनुपर्नेछ। बोलपत्र सम्बन्धी सम्पूर्ण निर्णय गर्ने अधिकार यस कम्पनीमा निहित रहने छ। तपसिल: मोरङ जिल्ला विराटनगर महानगरपालिका वडा नं १ को कित्ता ४४४९ को क्षेत्रफल ०-०१९-१/२ र कित्ता नं ४४४७ को क्षेत्रफल ०-०-१०-१/२। प्रोभिडेन्ट मर्चेन्ट बैकिङ लिमिटेड कर्पोर कार्यालय नयाँबानेश्वर काठमाडौं

तवन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. को १६ औं वार्षिक साधारण सभा सम्बन्धी सूचना

आदरणीय शेयरधनी महानुभावज्यूहरू
 यस संस्था लि.को १६ औं वार्षिक साधारण सभा २०८२, संचालक समितिको मिति २०८२/०४/१६ गते बसेको बैठकको निर्णय बमोजिम निम्न मिति, समय र स्थानमा सम्पन्न हुने भएकोले सम्पूर्ण शेयर सदस्यज्यूहरूलाई गरिमायु उपस्थितिका लागि हार्दिक आमन्त्रण गर्दछौं। साथै उक्त कार्यक्रमको निमन्त्रणा सम्पूर्ण शेयर सदस्य महानुभावज्यूहरूलाई सामाजिक सञ्जाल मार्फत गरि सकिएका छौं। यदि निमन्त्रणा छुट भएको भए यसै सूचनालाई आधार मानी उपस्थित भई दिनुहुन समेत अनुरोध गरिन्छ।

साधारण सभा हुने मिति, समय र स्थान :
 मिति : २०८२/०४/२९ गते शनिवार
 समय : बिहान १०:००
 स्थान : नेपाल सांस्कृतिक संघ डिल्लीबजार, काठमाडौं।

खलफलका विषयहरू :

- संचालक समितिको तर्फबाट आ.व. २०८१/०८२ को कार्य प्रगति प्रतिवेदन संस्थाका अध्यक्ष ज्यूबाट प्रस्तुत गरी पारित गर्ने सम्बन्धमा।
- सचिवज्यूबाट आ.व.२०८१/०८२ को प्रगती प्रतिवेदन तथा आ.व. २०८२/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट प्रस्तुत पारित गर्ने सम्बन्धमा।
- कोषाध्यक्षज्यूको प्रतिवेदन प्रस्तुत तथा पारित गर्ने सम्बन्धमा।
- संस्थाको विनियम, नीति तथा कार्यविधि संशोधन, पुनः लेखन पारित गर्ने सम्बन्धमा।
- लेखा सुपरिवेक्षण समितिको प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्ने सम्बन्धमा।
- आ.व. २०८२/०८२ को आय व्यय तथा अनुमानित विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन प्रस्तुत तथा पारित गर्ने सम्बन्धमा।
- शेयर सदस्यहरूको तर्फबाट साधारण सभा निर्णय पुस्तिकामा हस्ताक्षर गर्ने प्रतिनिधि छनोट गर्ने सम्बन्धमा।
- संचालक समितितबाट तयार गरिएका नीति तथा कार्यविधिहरू पारित गर्ने सम्बन्धमा।
- संस्थाको विनियम २०६६ को परिच्छेद ४ दफा १९ उपदफा १ संशोधन गरी शेयर पूँजी वृद्धि गर्ने सम्बन्धमा।
- आ.व.०८१/०८२ को लेखा परिक्षण प्रतिवेदन पारित गर्ने सम्बन्धमा।
- आ.व.०८२/०८२ को लागि लेखा परिक्षक नियुक्ति तथा पारिश्रमिक तोक्ने सम्बन्धमा।
- संस्थाका संचालक समिति, लेखा सुपरिवेक्षण समिति तथा सम्पूर्ण उप-समितिको बैठक भत्ता तथा प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पारिश्रमिक सम्बन्धमा।
- मिति २०८१/०४/०९ देखि २०८२/०४/१५ गते सम्म संचालक समितिको बैठकमा भए गरेका निर्णय अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा।
- आ.व.०८१/०८२ मा ऋणको व्याज तथा हर्जना छुट अनुमोदन गर्ने सम्बन्धमा।
- संस्थाको सेवा केन्द्र स्थापना गर्ने सम्बन्धमा।
- संस्था संस्था बीच एकिकरण गर्ने सम्बन्धमा।
- संस्थामा नियमित बचत नगरी लगातार ३ पटक वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित नभएका सदस्यहरूको सदस्यता खारेजी अनुमोदन सम्बन्धमा।
- शेयर सदस्य महानुभावज्यूहरूले संस्थामा शेयर बचत खातामा जम्मा गरेको बचत जमानत राख्ने वा अन्य सदस्यलाई दिने सम्बन्धमा।
- विविध।

क्रोध रहित संसारको १८ औं वार्षिक साधारण सभा सोहि मिति स्थानमा हुने ब्यहोरा समेत सम्पूर्ण सदस्य महानुभावज्यूहरूमा जानकारी नोट: १६ औं वार्षिक साधारण सभाका २०८२ को वार्षिक प्रतिवेदन पुस्तिका २०८१/०८२ संस्थाको Website मा हेर्न वा Download गर्न सकिने छ।

- वार्षिक साधारण सभामा उपस्थित हुने शेयर सदस्य महानुभावज्यूहरूले अनिवार्य परिचय पत्र वा पास बुक वा भुक्तानी रसिद सहित उपस्थित हुन अनुरोध गरिन्छ।
- साधारण सभामा उपस्थित हुने सदस्यहरूलाई परिवहन खर्च उपलब्ध गरिने छ।

आज्ञाते सचिव संचालक समिति

तवन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
 डिल्लीबजार, काठमाडौं, फोन: ०१-८८३५७७८, ०१-८८३८३३०
 Email: savingbachan@gmail.com, Web: www.bachansaving.com.np

डोरपाटनमा भेडा किनमेल | बागलुङको डोरपाटन उपत्यकामा भेडाको किनबेच गर्दै उपभोक्ता र किसान । लेकाली क्षेत्रको बुकीमा पोषितो घाँस खाएका भेडा मासुका साथै पूजाआजामा बलि दिन प्रयोग गरिन्छ ।
तस्वीर: सन्तोष गौतम/रासस

जलगदुल्ला जलविद्युत् आयोजनाको टेक्का सम्झौतामा हस्ताक्षर

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- कर्णाली प्रदेशको आर्थिक विकास र समृद्धिका लागि महत्वपूर्ण मानिएको जगदुल्ला जलविद्युत् आयोजना निर्माण प्रक्रिया अब भने अगाडि बढ्ने भएको छ । बोलपत्र प्रक्रियामा रहेको उल्फन तथा अनेकन विवादका कारण तोकिएको भन्दा ठीक एक वर्ष ढिला गरेर आयोजनाको प्रवर्द्धक कम्पनी र निर्माण व्यवसायीबीच निर्माणसम्बन्धी द्विपक्षीय सम्झौतामा हस्ताक्षर भएको छ ।

कूल १०६ मेगावाट क्षमताको उक्त आयोजना निर्माणका लागि निर्माण व्यवसायीसँग सम्झौता भए लगत्तै मार्ग प्रशस्त भएको प्रवर्द्धक कम्पनी जगदुल्ला हाइड्रोपावर कम्पनी लिमिटेडका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सञ्जय सापकाटाले जानकारी दिए । उनले जगदुल्ला हाइड्रोपावर र जेसीई/एएनके जेभीबीच निर्माणसम्बन्धी सम्झौता भएको जानकारी दिए ।

प्रवर्द्धक कम्पनी र जेसीई/एएनके जेभीबीच रु १२ अर्ब १८ करोड बराबरको निर्माण सम्झौता भएको उनले उल्लेख गरे । प्रवर्द्धक कम्पनीले २०८१ जेठ २० गते सिभिल र हाइड्रोमेकानिकल संरचना निर्माणका बोलपत्रको सूचना प्रकाशित गरेको थियो । सो सूचनामा विभिन्न सात कम्पनीले प्रारम्भिक प्रस्ताव दर्ता

आयोजना निर्माणका लागि रु २३ अर्ब बराबर लाग्ने अनुमान छ । त्यसमध्ये रु १६ अर्ब ऋण र रु सात अर्ब भने स्वपूँजीबाट जुटाइएको छ । निर्माण सुरु भएपछि पाँच वर्षमा विद्युत् उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखिएको सो आयोजनामा कर्णाली प्रदेश सरकारको समेत लक्ष्मी छ ।

गरेको भएपनि कुनै कम्पनी छनोट हुन सकेको थिएन । दोस्रो पटकको सूचनामा दुई कम्पनी ग्राह्य भएका थिए । त्यसमध्ये सबैभन्दा कम बोलपत्र प्रस्ताव गर्ने जेसीई/एएनके जेभीबीच भएको हो ।

यो आयोजना निर्माणका लागि २०८१ जेठमा नै वित्तीय व्यवस्थापन भएको थियो । सो आयोजनाका नविल वैकको नेतृत्वमा सहवित्तीयकरणसम्बन्धी सम्झौता भएको थियो । सम्झौताअनुसार, नविल वैकले रु चार अर्ब ४० करोड लगानी गर्ने भएको छ । यस्तै, हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट एण्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड

(एचआइडीसीएल), कर्मचारी सञ्चयकोष, लक्ष्मी सनराइज र एभरेष्ट बैकले लगानी गर्ने छन् । आयोजनामा एचआइडीसीएल र कर्मचारी सञ्चय कोषले समान रु चार/चार अर्ब लगानी गर्ने छन् । यस्तै, लक्ष्मी सनराइज बैकले रु दुई अर्ब र एभरेष्ट बैकले रु एक अर्ब ५० करोड बराबर लगानी गर्नेछ ।

आयोजना निर्माणका लागि रु २३ अर्ब बराबर लाग्ने अनुमान छ । त्यसमध्ये रु १६ अर्ब ऋण र रु सात अर्ब भने स्वपूँजीबाट जुटाइएको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत सापकाटाले जानकारी दिए । निर्माण सुरु भएको पाँच वर्षमा विद्युत् उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखिएको सो आयोजनामा कर्णाली प्रदेश सरकारको समेत लगानी छ । सोही कम्पनीले १२० मेगावाट जगदुल्ला 'ए' जलविद्युत् आयोजना समेत निर्माण गर्न लागेको छ ।

नेपाल सरकारको अधिकांश स्वामित्वमा रहेको जगदुल्ला नेपालको पानी जनताको लगानी भन्ने मूल नाराका साथ स्थापना भएको हो । आयोजना स्थल नेपालगञ्जबाट २३८ किलोमिटर टाढा रहेको छ । आयोजनाको बाँधस्थल जगदुल्ला गाउँपालिकाको हुरीकोटमा पर्दछ । जहाँ २३ मिटर अग्लो र ३८ मिटर लामो ब्यारेजको प्रस्ताव गरिएको छ । आयोजनाको क्याचमेन्ट एरिया छ सय ३३ दशमलव ८३ वर्ग किलोमिटर रहेको छ ।

तीन तहको समन्वयमा कार्यसम्पादन: उद्योगमन्त्री

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री दामोदर भण्डारीले संघ, प्रदेश र स्थानीय तहमा सम्पादन हुने कामहरूलाई प्रभावकारी बनाउन समन्वयात्मक ढंगबाट सम्पादन गर्ने प्रणालीको विकास गरिएको बताएका छन् । प्रतिनिधिसभाको बैठकमा सांसदहरूले उठाएका प्रश्नहरूको जवाफ दिँदै मन्त्री भण्डारीले तीनतहको सरकारबीचको समन्वयलाई प्रभावकारी बनाउन संघ, प्रदेश र स्थानीय तह ऐन, २०७३ को व्यवस्थाअनुसार उद्योगमन्त्रीको अध्यक्षतामा विषयगत समितिको बैठक आगामी भदौ दोस्रो साता सम्पन्न गर्नेगरी तयारी भइरहेको जानकारी दिए ।

उद्योगमन्त्री भण्डारीले भैरहवा र सिमरामा विशेष आर्थिक क्षेत्र (सेज) सञ्चालनमा रहेको उल्लेख गर्दै भैरहवा सेजमा रहेका सबै प्लन्टहरूमा उद्योग स्थापनाको लागि अनुमति प्रदान गरिसकिएको जानकारी दिए । भैरहवा सेजबाट निर्यात विक्री रु चार अर्ब ४५ करोड, आन्तरिक बजारमा विक्री रु दुई अर्ब २० करोड गरी

कूल रु छ अर्ब ६५ करोड रकम बराबरको उत्पादन विक्री भइसकेको उनले जानकारी दिए ।

मन्त्री भण्डारीले सिमरा विशेष आर्थिक क्षेत्रको सबै प्लन्टहरूमा उद्योग स्थापनाको लागि अनुमति प्रदान गरिएको जानकारी दिँदै हालसम्म सिमरा सेजबाट कूल रु एक अर्ब छ करोड रकम बराबरको उत्पादन विक्री भइसकेको बताए । उनले सिमरा ब्लक 'बि' र 'सी' तथा पाँचखाल सेजलाई सार्वजनिक निजी साझेदारी (एएए) ढाँचामा सञ्चालनका लागि मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृति प्रदान भई सिमरा सेजको प्रस्ताव आह्वान गर्ने तयारीमा रहेको र पाँचखाल सेजको लगानी बोर्ड नेपालको कार्यालयमार्फत प्रस्ताव आह्वान भइ मूल्यांकन प्रक्रियामा रहेको जानकारी दिए ।

विशेष आर्थिक क्षेत्रमा उद्योगहरू स्थापना भई आर्थिक गतिविधि थप चलायमान भएको, निर्यात प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याएको, देशको औद्योगिक विकास तथा रोजगारी सिर्जना गर्ने कार्यमा सेजको महत्वपूर्ण योगदान रहेकाले विशेष आर्थिक क्षेत्रको औचित्य पुष्टि हुँदै गएको उनले उल्लेख गरे ।

मन्त्री भण्डारीले मन्त्रालयअन्तर्गतका सार्वजनिक संस्थानहरूको परिचालन गरी अत्यावश्यक वस्तु सुनिश्चित गरिएको तथा अस्वाभाविक मूल्यवृद्धि नियन्त्रण गर्न बजारमा हस्तक्षेपकारी भूमिका निर्वाह गर्ने गरिएको र सो प्रयोजनका लागि सम्बद्ध निकायहरूलाई तयारी अवस्थामा राखिएको जानकारी दिए । उनले तोकिएका २६ दुर्गम जिल्लाका ५९ 'डिपो'बाट अनुदानको खाद्यान्न (चामल) ढुवानी तथा वितरण भइरहेको, तोकिएका १७ दुर्गम जिल्लाको ६९ स्थानबाट ढुवानी अनुदानको आयोडिनयुक्त नून विक्री वितरण भइरहेको पनि जानकारी दिए ।

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडअन्तर्गत राष्ट्रिय खाद्य सुरक्षा भण्डारमा २३ हजार ९७ मेट्रिक टन र सार्क खाद्य सुरक्षा बैकमा आठ हजार मेट्रिक टन खाद्यान्नको मौज्जात रहेको उनले बताए । यसैगरी वाणिज्य विभागबाट नियमित बजार अनुगमन, कालो बजारी, कृत्रिम अभाव तथा सिन्डिकेटजस्ता गैरप्रतिस्पर्धी तथा वस्तुको

मूल्यवृद्धि गराउने र अभाव सिर्जना गर्नेजस्ता कार्य उपरकारवाही समेत गरिएको जानकारी दिए ।

चाडवाडको समयमा खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडमार्फत ४२ जिल्लाका ६९ स्थान र सात ट्रेडिङ कर्पोरेसनमार्फत २२ जिल्लामा सुपथ मूल्य पसल सञ्चालन गरिएको र सो कार्यलाई हरेक आर्थिक वर्षमा निरन्तरता दिने गरिएको छ ।

उपभोक्ताको हक हितको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर जिल्ला हेर्नेगरी काठमाडौंको त्रिपुरेश्वरमा मुकाम कायम गरी उपभोक्ता अदालत सञ्चालनमा आएको छ । हालको अवस्थामा पेट्रोल (१३ दिन), डिजेल (१२ दिन), हवाई इन्धन (१२ दिन) र मट्टीले (५६ दिन) को आवश्यकता धान्न सक्ने भण्डारण क्षमता रहेको उनले जानकारी दिए । मन्त्री भण्डारीले धरेलु तथा साना उद्योग नीति, २०८१ र 'सार्वजनिक निकायमा स्वदेशी वस्तुको प्रयोगसम्बन्धी निर्देशिका, २०८१' मन्त्रिपरिषद्बाट स्वीकृत भई कार्यान्वयनमा आएको बताए ।

लगातार घट्यो नेप्से परिसूचक

काठमाडौं (प्रस)- सेयर बजार पनि दोहोरो अंकले घटेको छ । सातामा तेस्रो दिन खुलेको बजार बुधवार १०.५० अंकले घटेको हो । योसँगै २७८५.७४ अंकमा झरेको छ । आज बजारमा ६ अर्ब १६ करोडको कारोबार भएको छ ।

बजारमा ८९ वटा कम्पनीको मूल्य घट्दा १५९ वटाको मूल्य घटेको छ भने एउटा कम्पनीको मूल्य स्थिर रहेको छ । बजारमा समूहगत सूचकको अवस्था भने मिश्रित देखियो । १३ मध्ये ४ वटा समूहको सूचक घट्दा बाँकी ९ वटा सूचक घटेका छन् । ट्रेडिङ समूहमा सबैभन्दा धेरै १.५० प्रतिशत गिरावट हुनु बाहेक घटवढ भएका सबै समूहको वृद्धि वा गिरावट १ प्रतिशत भन्दा कम छ । बजारमा मायाखोला हाइड्रोपावरको सबैभन्दा धेरै ५.५४ प्रतिशतले बढेको छ । कुमारी बैकको डिभेन्चर २०८६ को मूल्य ९.४८ प्रतिशतले घटेको छ ।

'लोडसेडिङ नेपालका लागि विगत भइसक्यो'

प्रभाव संवाददाता

काठमाडौं- ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइमन्त्री दीपक खड्काले लोडसेडिङ अब नेपालका लागि विगत भइसकेकोले यससम्बन्धी हल्ला निरर्थक भएको स्पष्ट पारेका छन् । प्रतिनिधिसभाको आजको बैठकमा सांसदहरूले उठाएको प्रश्नको जवाफ दिँदै उहाँले अस्थायी अवरोध प्रणालीगत सुधार र उत्पादनलाई तीव्रताकासाथ अगाडि बढाइएकाले अब लोडसेडिङ नहुने विश्वास व्यक्त गरे ।

ऊर्जामन्त्री खड्काले भने, 'नेपालले विद्युत् उत्पादन र विक्री वितरणमा गरेको उपलब्धका आधारमा स्पष्ट रूपमा भन्न सकिन्छ, लोडसेडिङ अब नेपालको विगतको विषय भइसक्यो । यसको पुनरावृद्धि कुनै सम्भावना देखिँदैन । अब, लोडसेडिङको कल्पना गर्नु पनि निरर्थक भइसकेको छ । मन्त्रालय र नेपाल विद्युत् प्राधिकरणले पटक-पटक सार्वजनिक रूपमा स्पष्ट गरिरहेको छ, की हाल देशमा लोडसेडिङ छैन ।'

मन्त्री खड्काले छिमेकी मुलुकमा विद्युत् निर्यात बढाउन दीर्घकालीन रणनीतिक कार्ययोजना तयार गरी कार्य गर्नुपर्ने आवश्यकता

औल्याए । देशभर हाल नियमित विद्युत् आपूर्ति भइसकेको र कतिपय स्थानमा देखिएका अस्थायी अवरोध प्रणालीगत सुधारमार्फत समाधान हुँदै आएको उनले उल्लेख गरे ।

ऊर्जामन्त्री खड्काले आन्तरिक खपतपश्चात भारत र बंगलादेशमा विक्री गरिरहेको र गतवर्ष मात्रै भारतमा २३ सय ८० मेगावाट र बंगलादेशमा ३० मेगावाट विद्युत् निर्यात गरिएको जानकारी दिए । उनका अनुसार हाल हाल रु १७ अर्ब ७२ करोड बराबरको विद्युत् निर्यात भइरहेको छ । साथै, रु १२ अर्ब ९२ करोड बराबरको जलविद्युत् आयात भइरहेको छ । नेपालले

खपतपश्चात नेपालले करिब नौ सय मेगावाट विद्युत् भारतबाट निर्यात भइरहेको र निकट भविष्यमा सो संख्या बढ्ने र अहिले भण्डै अहिले १२ सय मेगावाटको निर्यातका लागि अनुमति प्राप्त भइसकेको जानकारी दिए ।

त्यस्तै ४० मेगावाट विद्युत् बंगलादेश पनि निर्यात भइरहेको छ । आगामी दिनमा सो परिणाम बढाउँदै लैजाने तयारी छ । ऊर्जामन्त्री खड्काले सरकारको नेतृत्व वा मन्त्री परिवर्तन हुनु स्वभाविक लोकतान्त्रिक प्रक्रिया भए पनि सोका कारण हो ।

मन्त्रालयले दीर्घकालीन ऊर्जा रणनीति, दिगो विकास लक्ष्य, पूर्व स्वीकृत राष्ट्रिय योजनालागत आयोजनासँग सम्बन्धित हुनेगरी नीति निर्माण तथा कार्यान्वयनलाई संस्थागत निरन्तरता दिँदै आएको उनले बताए । मन्त्री खड्काले ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ क्षेत्रमा जस्तो पूर्वाधार विकासमा आवश्यक दीर्घकालीन र लगानी परिचालनका सन्दर्भमा नीतिगत स्थिरता, पारदर्शिता तथा संस्थागत निर्णय प्रक्रियाको पालना गरेर मन्त्रालय अगाडि बढेको स्पष्ट पारे । उनले मुलुकका केही क्षेत्रबाहेक देशभर विद्युत् आपूर्ति सहज ढंगले भइरहेको जानकारी दिए ।

नागरिक लगानी कोषको योजनामा नेरुडे मिर्मिरे र उपकार लघुवित्त आबद्ध

काठमाडौं (प्रस)- नागरिक लगानी कोषले सञ्चालन गरेको उपदान तथा पेन्सन योजनामा नेरुडे मिर्मिरे लघुवित्त वित्तीय संस्था र उपकार लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड आबद्ध भएका छन् । नेरुडे लघुवित्तमा कार्यरत करिब १ हजार १ सय जना कर्मचारी रहेका छन् भने उपकार लघुवित्तमा एकसय भन्दा बढी कर्मचारी रहेका छन् ।

कोषको यस योजनामा संगठित संस्था तथा त्यस्ता संस्थाका कर्मचारीहरू सहभागी हुन सक्ने व्यवस्था रहेको छ । यसअन्तर्गत योगदानमा वा गैर योगदानमा आधारित भएर संघ-संस्थाले उपदान कोष व्यवस्थापन गर्न सक्नेछन् । सोही व्यवस्था अनुसार दुवै लघु वित्त वित्तीय संस्था कोषको उपदान योजनामा आबद्ध भएका हुन् । यसअघि पनि कोषसँग नेशनल लघुवित्त वित्तीय संस्था लिमिटेड आबद्ध भइसकेको छ । कोषले २०५५ देखि सुरु गरेको उपदान तथा पेन्सन योजनामा विभिन्न संगठित संस्थामा कार्यरत कर्मचारी तथा कामदारको उपदान तथा पेन्सनबापतको रकम संकलन गरी लगानी गर्ने र कर्मचारी निवृत्त भएपछि, भुक्तानी गर्ने गरिएको छ । यस योजनामा योगदानमा आधारित र गैर योगदानमा सहभागी हुन सकिने व्यवस्था छ । हाल यस योजनामा १ हजार १५० संगठित संस्था र त्यस्ता संस्थामा कार्यरत करिब ३३ हजार कर्मचारी सहभागी रहेका छन् । यस योजनामा व्यक्तिगत सहभागिता जनाउने कर्मचारीहरूले आवास पुर्जा सुविधा, घर मर्मत, पुनर्संरचना, पुनर्तालीकीकरण र घर सजावटका लागि कर्जा सुविधा पाउनु हुनेछ ।

अब मात्र एक क्लिकमा...
www.prabhahabonline.com
www.facebook.com/PrabhahabOnline
 प्रभाव दैनिक